

Koulujen johtamisjärjestelmän kehittäminen

Sivistysvaliokunta 14.03.2023 § 34
96/12.00.00/2023

Valmistelu ja lisätiedot Sivistysjohtaja Mika Silvennoinen, puh. 040 541 9082

Orimattilassa on tällä hetkellä 10 peruskoulua ja lukio. Rehtoreita on yhteensä seitsemän. Orimattilassa on virkarehtoreita (5) ja luottamustoimisia rehtoreita (2).

Rehtorin viranhaltijat ovat ”ammattijohtajia”, joilla erilainen työaika ja lomajärjestelmä kuin opettajilla. He kuuluvat kuitenkin OVTES:in piiriin ja heillä lähtökohtaisesti on aina myös opetusvelvollisuus. Rehtorin opetusvelvollisuuden määrään vaikuttaa ensisijaisesti koulun koko (palkkaperusteryhmät=ppr). Lisäksi paikallisesti on sovittu esim. erilaisiin hankkeisiin sekä kaupunki- ja seututasoisiin hallinto- ja kehittämistehtäviin osoitettavasta työajasta sekä mahdollisesti lisävaativuuteen perustuvasta TVA-palkkiosta. Orimattilassa kaikkien virkarehtorien opetusvelvollisuutta on pitkään ”huojennettu” erilaisin perustein ja määrin, mikä on yleinen käytäntö myös muualla.

Lisätietoja rehtorin työaikaa yms. koskevista sopimuksista:
<https://www.kt.fi/sopimukset/ovtes/2020-2021/osio-b-yleissivistavakoulu-tyoaikakokeilut/peruskoulun-rehtorinviranhaltijan-tyo aika- ja- palkka>

Luottamustoimiset rehtorit ovat puolestaan opettajaviran haltijoita, jotka on määrätty hoitamaan yhden tai useamman vuosiluokkia 1-6 käsittävän koulun johtajan tehtävät. Näiden hallinnollisten tehtävien hoitoon osoitetaan työaikaa sekä lisävaativuudesta korvataan TVA-palkkiolla. Heillä voi olla myös kaupunki- ja seututasoisia hallinto- ja kehittämistehtäviä. Luottamustoimisten rehtorien hallinnollisten tehtävien hoitoon osoitettua työaikaa säätelee lähtökohtaisesti OVTES sekä toisaalta tämän ”päälle” tehdyt paikalliset ratkaisut.

Jokaisella 11 yksilöllä on nimettynä myös 1-2 apulais- tai vararehtoria. Myös heidän kohdallaan hallinnollisten tehtävien hoitoon osoitetaan työaikaa sekä lisävaativuudesta korvataan TVA-palkkiolla. Lähtökohtana OVTES sekä paikalliset lisät. Isompien yksiköiden (2 kpl.) apulaisrehtoreilla merkittävät huojennukset ja palkkiot. Pienempien yksiköiden apulais- ja vararehtoreilla ei ole OVTES:in lisäksi tulevia opetusvelvollisuuden huojennuksia.

Orimattilan koulujen nykyisessä johtamisjärjestelmässä on havaittu merkittäviä kehittämistarpeita:

- 1) Perusopetuksen vuosiluokkien 1-6 opetusta antavilla kouluilla on ollut käytössä ns. aluerehtorijärjestelmä, jossa yhdellä rehtorilla on ollut johdettavanaan kaksi koulua. Järjestelmässä on mm.

yksiköiden välisten pitkien etäisyyksien ja käytettävissä olevan työajan vuoksi selkeitä toiminnallisia haasteita. Suhteessa toimivuuteen malli ei ole myöskään kustannustehokas (lisätietoja liitteessä 9).

- 2) Vuosiluokkien 7-9 perusopetusta antavien yksiköiden (OYK ja Jokivarsi) sekä Erkko-lukion osalta on tarve monella tapaa tiivistää hallinnollista yhteistyötä. Nyt jokaista yksikköä johdetaan erikseen ja vaikka yhteistyötä tehdään, on toiminta/johtaminen kokonaisuuden näkökulmasta liian siilomaista. Tämä aiheuttaa tehottomuutta ja osaoptimointia esim. tilojen ja henkilöstö-resurssin käytön sekä kuljetussuunnittelun näkökulmista. (lisätietoja liitteessä 9).

Esittelijä Sivistysjohtaja Mika Silvennoinen

Päätösehdotus

Valiokunta päättää, että:

- 1) 1.6. 2023 alkaen kaikilla perusopetuksen 1-6 luokkien opetusta antavilla kouluilla oma rehtori poislukien Pennala-Virenoja. Aluerehtori-mallista luovutaan tässä tilanteessa toiminnallisten haasteiden ja kustannustehokkuuden perusteella (Pennala-Virenoja jatkaa nykyisellä mallilla).

Lähtökohtaisesti uusi malli on kustannusneutraali, jossa olemassa olevat aika- ja TVA-resurssit kohdennetaan uudelleen paikallisesti neuvotellen (mahdollisuus hyödyntää tarvittaessa OVTES 1.6. 2023 paikallista neuvotteluvaraerää) .

- 2) Valiokunta päättää käynnistää Orimattilan yhteiskoulun, Jokivarren koulun ja Erkko-lukion osalta selvitystyön, jossa selvitetään johtamisjärjestelmän kehittämistä kolmen vaihtoehdon pohjalta:
 - a. Kehitetään toimintaa nykyisen hallintomallin pohjalta
 - b. Yhdistetään OYK ja Lukio hallinnollisesti
 - c. Yhdistetään OYK, Lukio ja Jokivarren koulu hallinnollisesti.

Selvitystyössä tulee huomioida seuraavat näkökulmat erityisesti aineenopetuksen kokonaisuuden, ei yksittäisen yksikön näkökulmasta:

- **Tehokkaampi tilankäyttö ja oppilasmäärien vähentymisen ennakointi** (tod.näk. yhteen yläkouluun siirtyminen ”joka tapauksessa” vuosikymmenen lopulla opp. määrien pienentyessä)
- **Henkilöstöresurssin käytön ja kuljetussuunnittelun tehostaminen** (yhteiset virat, jaksojärjestelmä, koulupäivän rakenne)
- **Laadukkaan toiminnan turvaaminen ja osaavan henkilöstön pito-/vetovoima oppilasmäärien laskiessa.**

- **Johtamisresurssin ja -osaamisen haavoittuvuuden vähentäminen**
- **Toimiva johtamismalli, riittävä resurssi ja mahd. muutosten voimaantulon ajankohta**
- **Päätökset mallista vuoden 2023 aikana.** Lähtökohtaisesti malli on kustannusneutraali, jossa olemassa olevat aika- ja TVA-resurssit kohdennetaan uudelleen paikallisesti neuvotellen (mahdollisuus hyödyntää tarvittaessa OVTES 1.6. 2023 ja/tai 1.6. 2024 paikallista neuvotteluvaraerää).

Päätös Valiokunta päätti, että:

1) 1.6. 2023 alkaen kaikilla perusopetuksen 1-6 luokkien opetusta antavilla kouluilla oma rehtori pois lukien Pennala-Virenoja. Aluerehtori-mallista luovutaan tässä tilanteessa toiminnallisten haasteiden ja kustannustehokkuuden perusteella (Pennala-Virenoja jatkaa nykyisellä mallilla).

Lähtökohtaisesti uusi malli on kustannusneutraali, jossa olemassa olevat aika- ja TVA-resurssit kohdennetaan uudelleen paikallisesti neuvotellen (mahdollisuus hyödyntää tarvittaessa OVTES 1.6. 2023 paikallista neuvotteluvaraerää)

2) Valiokunta päättää käynnistää Orimattilan yhteiskoulun, Jokivarren koulun ja Erkko-lukion osalta selvitystyön, jossa selvitetään johtamisjärjestelmän kehittämistä kolmen vaihtoehdon pohjalta:

- a. Kehitetään toimintaa nykyisen hallintomallin pohjalta
- b. Yhdistetään OYK ja Lukio hallinnollisesti
- c. Yhdistetään OYK, Lukio ja Jokivarren koulu hallinnollisesti.

Selvitystyössä tulee huomioida seuraavat näkökulmat erityisesti aineenopetuksen kokonaisuuden, ei yksittäisen yksikön näkökulmasta:

- Tehokkaampi tilankäyttö ja oppilasmäärien vähentymisen ennakointi (tod.näk. yhteen yläkouluun siirtyminen ”joka tapauksessa” vuosikymmenen lopulla opp. määrien pienentyessä)
- Henkilöstöresurssin käytön ja kuljetussuunnittelun tehostaminen (yhteiset virat, jaksojärjestelmä, koulupäivän rakenne)
- Laadukkaan toiminnan turvaaminen ja osaavan henkilöstön pito-/vetovoima oppilasmäärien laskiessa.
- Johtamisresurssin ja -osaamisen haavoittuvuuden vähentäminen
- Toimiva johtamismalli, riittävä resurssi ja mahd. muutosten voimaantulon ajankohta
- Päätökset mallista vuoden 2023 aikana.

Lähtökohtaisesti malli on kustannusneutraali, jossa olemassa olevat aika- ja TVA-resurssit kohdennetaan uudelleen

paikallisesti neuvotellen (mahdollisuus hyödyntää tarvittaessa OVTES 1.6. 2023 ja/tai 1.6. 2024 paikallista neuvotteluvaraerää).